

Dražen Zetić

***U zaljevu hrvatskih svetaca
(Boke od Kotora)***

Pjesnički koloplet (I-XI) prigodom velike obljetnice 850 godina
od posvete katedrale sv. Tripuna u Kotoru,
21. lipnja 2016.

I.

U tišini neba

... večeri u kiši.

Plače li to nebo... nagriženo slutnjama...

rđavim... ljudskim slutnjama.

Umiru li to zvonari... kao mirisi oleandra
ispred crkve sv. Antuna... crvene kamelije u tišini
stolivskih bogomolja...

Zora bez djece. Kapelice u sjeni mrtvih...

Je li to Mjesec sam iznad mora... brodice bez ribara.

Ućutala sela... pijevci... procesije Maloj Gospi...

Je li vrijeme – da se mre...

Al'... kako da mrem,

kad u meni –

još sjećanja svetaca žive...

II.

Nad dubokim obzorjima juga

Nad dubokim obzorjima juga,
zarumenjene večeri.
Spokojne ure umiruju more
šapatom
duboko tonući u san.
Mjesec rasprostire svoj veo
ponad surih gora srebrna zaljeva.
Titraji svijeća jenjavaju
kao odjeci riječi
u molitvama naših matera.
Na starom stolu
modri stihovi
pjesnika Vide
satkani u drevnim mozaicima kamenih gradova:
sveca iz Male Azije
zaigranog dječaka Perasta.
U ćutnji
rascvala cvijeta
kosti
stoljećima
kisnu...

III.
U sumračjima

U pustim sumračjima
mrmljaju jedrenjaci
vjetru.
Drevni mirisi cedrova
preplavljaju noć
milijunima godina.
Ozvjezdane modrine mandrača.
Osamljeli grebeni.
Gusti pasteli magle
razlijevaju se
k'o
bjelkasti cvjetovi perunike
brodski petroleji
u havarijama
bezimernih
pomorskih duša.
Koliko je samo
tijela
ostalo ležati
na dnu
mora...

IV.
Čija li su ovo svetišta...

Zatišja.
Odbljesci sunca
jutarnja mora.
Osamljene tvrđave
u izbrazdanoj duši kamena.
Drevni šarm opatije sv. Jurja.
Oronuli sjaj crkve
rasut u jeci
harne djece
zamrijelih
peraških ljubavi.
Čija li su ovo svetišta
tisuću godina
razmrvljena
u prah...?

V.
U svetosti sna
(*blaženoj Ozani*)

Sjenoviti šaptaji sivkastih masiva.
Pomalja se
sunce
od bijela kamena isklesana grada.
U tajnovitim kutcima zidina
prebivaju
zapečaćeni manuskripti
izblijedjela slikarska platna kotorskih galija
mekoćom svile istkani cvjetovi mediteranskih đardina.
sv. Marija Koledata
Rasvanuli svodovi romanike
u zelenkastom odsjaju ostudnjele vode.
Spasitelj u crvenoj haljini.
Trnov vijenac.
Ostaci okera na krilima anđela.
Skrivena u drevnom sjaju potamnjenih fresaka
snije
Ozana.
U
svetosti
sna...

VI.

U dubinama Isusova srca

(službenici Božjoj Ani Mariji Marović)

U gradu svjetla
aleksandrijska apostola
sv. Marka.
Renesansnih mostova slikara Tiziana,
pozlatjelih bizantskih mozaika.
Rožarije
k'o
prastara biserja Jadrana
ozenjele masline
u rana
dobrotska proljeća.
Isposnica.
Očiju modrikastih akvarela mora.
Baroknih palača
piazza
rujanskih bonaca smaragdnih venecijanskih laguna.
U predvečerjima europskih gradova
hrani
ogladnjelu čeljad
sirote
djevojke
dubinama
Isusova
srca...

VII.
Mru

Mru
pradjedovske duše.
Lađari.
Kamenoesci.
Srednjovjekovni zlatari
medaljara
monstranci.
Mru
okamenjena lica svetaca.
Usamjeljele bistijerne.
Ishlapjela vjedra.
Mru
cvati gloğa
kad
gladne studeni svanu
s
nevinih
dječijih
usta...

VIII.
U onijemjelosti duše
(jednom lastovskom mučeniku)

U onijemjelosti duše
sanjahu
barčice.
Napukle smokve.
Kamene lunete.
Oltarne srebrne pale.
Bjelekaste tornjeve
s kojih se ljudi
stoljećima
pozivahu na mise.
Sporovode.
Vjenčanja.
Molitve...
Sanjahu
čase
44-te
kad
don Đuru Perušinu
na koljenima ispred kuće
ubiše...

IX.
U zebnji plavkastih obzorja

U zebnji
plavkastih obzorja
pospane arkade samotnih ciborija.
Hospiciji.
Lazareti sv. Gabrijela.
Bijeli kućerci
u sjeni čempresa
artičoka.
Umirahu
u
povečerjima
starih gradskih pločnika
cvjetova gladiola
hortenzija.
Seno....

X.
Reci mi, Bože...

Bože
ne oúti
svoju bol.
Krikni.
Rastvori nebesa.
Zaplači.
U stihu.
Kiši.
Progovori
još
nočas...

XI.

Iz vjedara mora

(Zapisi o Boki)

U tajnovitoj šutnji prohujalih smiraja, prebivaju zetečene freske svetaca, svijetložutim sedefom voska posvećene ikone Bogorodica... Skamenjena lica starih palača, elegantne dvorske terase, fino ugravirani plemićki reljefi u obiteljskim grbovima, otmjeni balkoni s lijepo oblikovanim renesansnim stupovima... uz slabašni odsjaj uličnih svjetiljki, i naherenih kapija velebnih kamenih zdanja... šapću prolaznici u predvečerju...

Zvonki odjeci kiše. Uvenulo lišće od dugih prohladnih jeseni. Gusti pokrivači mahovina, lišaja, na prepad, desetljećima krađu primorski čar kamenih serpentina. U čaroliji zalaska pitoreskna sunca nad smaragdnom mirisima antičkih maslinika, nerijetko znadu zabljesnuti sivkaste utvrde naraštaja bezimernih klesara. Plaventni šarm zavodljivih modrih spilja...

U pritajenim kutcima majušnih trobrodskih crkvice, samuju djela velikih baroknih majstora, snivajući skrivena u koloritu spokojnih boja, u sjenovitom ozračju svojih tisućljetnih suputnika. Uz narod, pate i sveci u Boki...

Jutarnji Oče naši, elegični angelusi rascvjetalih ljiljana uz kip sv. Ante. Samotni puti drevnih svetišta. Zanimjeli časi starinskih zagovora. Požutjele stranice zamrijelih misala, uskršnja bdijenja pred presvetim propetijem raspeta Krista. Razasuti križevi u osamljenim ognjištima (od drveta, bronce, kamena), bogato ukrašeni relikvijari starih kotorskih zlatara, nepravedno bivaju predani ljubomornom zagrljaja kronosa, mitskim sjenama gorostasnih hrastova, sablasnoj praznini bezličnih hodnika muzeja. Zar samo još ostaje plač mramornih anđela na gordim vrhovima usnulih zvonika? Odjeci kamenih suza, koje i sada bole. Ponad zelenkastih goletni noćobdije Vrmca, prostire se ozarena noć na dijamantnom plaštu neba. Začarani lahor svjetlosti pod zvjezdanim palijem srebrnog jedrenjaka nebeskog svoda. Između dviju obala, vijore se jedra karavela... dodiruju se i rastaju hrđe kraljevskih veriga. Na rubovima izbrazdanih stijena, čelični divovi herkulovski odbijaju nalete modrikastih valova iz vjedara mora... I tako to traje stoljećima...

U tihanim daljinama zaljeva, rasprsnuti kao zrake svjetlosti kroz uljane vitraje malih kapela, sijéde osjenčana prisjećanja starih ribara: Jarka crvena boja. Ljupki cvijet kamelije u kosi mladahné djevojke, svileni vez baršuna na hridima tek procvatih zora. Boka, rasanjana ljepotica, ne jako dijete, taj slatki grozd grimizna vina. Stoljetni zavjet Zvijezdi mora...

... pomorcima s Juga mediterana

